

Till fullföljande av utbyggnaden av Storstockholms framtida stam- och regionnät inom ramen för projektet "Stockholms Ström" har Affärsverket svenska kraftnät ("SvK") och Stockholms stad "Markägaren" träffat följande

Avtal

1. Bakgrund

SvK fick den 29 januari 2004 i uppdrag av regeringen att utreda utformningen av det framtida kraftledningsnätet i Stockholmsregionen. Utredningen och de däri föreslagna projekten har benämnts Stockholms Ström. Ett förslag till framtida stam- och regionnät redovisades i en delrapport till regeringen den 15 oktober 2005 och slutrapporten lämnades den 31 januari 2008.

Stamnätet ägs av staten och förvaltas av SvK. Regionnätet ägs och förvaltas i huvudsak av Fortum Distribution AB och Vattenfall Eldistribution AB, nedan kallade Övriga Nätägare. En förutsättning för genomförandet av Stockholms Ström är att Övriga Nätägare medverkar i erforderlig omfattning till den föreslagna utbyggnaden/omstruktureringen av stam- och regionnätet.

Den föreslagna utbyggnaden/omstruktureringen av stam- och regionnätet berör markägare i form av kommunerna Danderyd, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Sollentuna, Stockholm, Sundbyberg och Täby samt ett antal företag och privatpersoner.

Avsikten med detta avtal är att komma överens om finansiering av projektet inför genomförandet. Förutsättningarna är att ramavtal och genomförandavtal träffas senare, se vidare villkor under punkt 5. Överenskommelsen om Markägarens bidrag till finansieringen är mera detaljerat beskrivet i **bilaga 1** till detta avtal.

Ramavtalet träffas mellan SvK och samtliga berörda markägare som har åtagit sig att bidra till finansieringen. Det kompletteras innan projektet påbörjas med separata genomförandavtal mellan SvK och respektive markägare. Genomförandavtalen är avsedda att reglera sådana mer specifika detaljfrågor som inte är lämpliga att reglera i ramavtalet. Genomförandavtalen skall sålunda reglera bland annat de närmare avgränsningarna mellan SvK:s och respektive markägares åtaganden, den närmare utformning och lokaliseringen av kraftledningarna samt parternas kostnadsansvar. Innan ramavtal och genomförandavtal träffas skall SvK ingå avtal med Övriga Nätägare varigenom deras medverkan till utbyggnaden/omstruktureringen av stam- och regionnätet säkerställs.

2. Syfte

Syftet med detta avtal är att redan innan ramavtalet och de enskilda genomförandavtalen ingås fastställa hur mycket respektive markägare skall bidra med till finansieringen av projektet. Härigenom underlättas den fortsatta processen och parterna undviker onödigt merarbete. Motsvarande avtal skall föreligga med övriga berörda markägare innan ramavtalet un-

dertecknas. Parternas övriga åtaganden skall regleras i ramavtalet såvitt avser övergripande frågor och i genomförandeavtalet såvitt avser kommunspecifika frågor.

3. Markvärde och finansieringsbidrag

Markägaren Stockholms stad och SvK har kommit överens om en ersättning om 700 Mkr uttryckt som nuvärde år 2008 för den mark som friläggs inom Stockholms kommun. Värdetidpunkten skall vara 2008-12-31.

Markägaren åtar sig härmed att bidra till finansieringen av ombyggnaderna i stam- och regionnäten i Stockholms Ström

- **dels genom att betala 700 Mkr kontant som ersättning för den frilagda marken.** Av detta belopp utgör 400 Mkr ersättning för frilagda byggrätter och skall uppräknas med 5 % per år från värdetidpunkten. Resterande belopp om 300 Mkr utgör ersättning för de övriga mervärden som uppstår genom avvecklingen av kraftledningarna. Detta belopp skall uppräknas med 3 % per år från värdetidpunkten. Beloppen skall utbetalas till SvK när respektive ledningsgata blir tillgänglig för exploatering. Preliminär utbetalningsplan framgår av bilaga 1, punkt 4. Angivna belopp är fasta, vilket innebär att om tidplanen för friläggandet av någon ledningsgata *senareläggs* i förhållande till den preliminära utbetalningsplanen, skall ingen ytterligare uppräkning ske av angivet belopp fram till betalningstidpunkten. Omvänt gäller att om friläggandet av någon ledningsgata *tidigareläggs* skall likväl angivet belopp gälla för denna utbetalning.
- **dels genom att bekosta en kabeltunnel med tillhörande 400 kV kabelförbindelse på sträckan Skanstull-Östberga-Örby.** Kabelförbindelsen består av tre kablar per förband det vill säga totalt nio kablar. Den detaljerade tekniska utformningen och dimensioneringen ska fastläggas senare. Värdet av kabelförbindelsen samt det ianspråktaga utrymmet i tunneln uppgår till 250 Mkr, se vidare bilaga 1, punkt 4. Kabelförbindelsen ska överlämnas till SvK med full äganderätt efter färdigställandet vilket planeras ske år 2011. Tunneln kommer att ägas av Markägaren. Utrymme för SvK:s kabelförbindelse kommer att upplåtas med ledningsrätt. Inriktningen är att Markägaren, genom sitt trafikkontor, skall svara för driften av den aktuella tunneln. SvK äger rätt att utnyttja kabeltunneln Skanstull-Östberga-Örby utan kostnad för drift och underhåll. Kablarna för 400 kV kommer att utnyttjas av Fortum Distribution AB för 220 kV fram till den tidpunkt då sträckan Skanstull-Örby-Högdalen spänningshöjs från 220 kV till 400 kV. Det förutsätts att SvK träffar särskild överenskommelse med Fortum med anledning av den planerade 220 kV kabeln på sträckan Skanstull-Östberga-Örby ersätts med ovannämnda 400 kV kabelförbindelse.

Markägaren medger SvK rätt att genomföra ledningsrättsförrättningar för samtliga förbindelser inom Stockholms stad som ingår i projektet Stockholms Ström. Parterna skall träffa särskilt markupplåtelseavtal för varje delsträcka som ska ligga till grund för förrättningen. Ersättning för det markintrång kabelförläggningen innebär för Markägaren skall avgöras vid respektive ledningsrättsförrättning eller genom särskild överenskommelse mellan parterna.

Om behov uppkommer att flytta någon kabelförbindelse skall särskild överenskommelse träffas därom. Därvid skall som princip gälla att om mer än 50 år förflutit från det att kabelförbindelsen tagits i bruk skall Markägaren och SvK betala hälften var av uppkommen flyttkostnad.

För delsträcka vid Ropsten, mellan fastigheten Electriciteten 6 och den punkt där kabelförbindelsen övergår från markförlagd kabel till förläggning i Lidingöbron, skall flyttkostnaden alltid bäras lika med hälften vardera. För flyttkostnader i Lidingöbron, samägd av Stockholms stad och Lidingö stad, skall dock hela kostnaden bäras av SvK.

Om hinder föreligger för att upplåta ledningsrätt på viss delsträcka vid Ropsten eller på Lidingöbron skall denna sträcka istället upplåtas med 25-årig nyttjanderätt. De närmare villkoren för kabelförbindelsens förläggning i Lidingöbron skall - oavsett den slutliga upplåtelseformen - regleras i särskilt avtal mellan berörda parter.

4. Justering av finansieringsbidraget

Justering av det finansieringsbidrag som skall erläggas av Markägaren får ske om

- ramavtalets principer för beräkning av Markägarens finansieringsbidrag ändras, vilket endast få ske om samtliga berörda markägare och SvK samtycker till ändringen.
- den genomförandeplan för utbyggnad/omstrukturering av nätet som ligger till grund för beräkningen av finansieringsbidraget ändras i något avseende som minskar det nyttovärde Markägaren kommer att erhålla till följd av frilagd mark. Det finansieringsbidrag Markägaren har att erlagga skall därvid justeras ned i motsvarande mån.

Andra ändringar i ramavtalet eller i genomförandeavtalet skall inte påverka det finansieringsbidrag som skall erläggas av Markägaren.

5. Villkor för avtalets giltighet

Detta avtal är till alla delar förfallet utan annan ersättningsrätt som anges nedan om inte

- dels Stockholms kommunfullmäktige senast 2009-04-30 godkänner avtalet genom beslut som senare vinner laga kraft.
- dels SvK:s styrelse genom delegation till generaldirektören godkänner avtalet senast 2008-12-31.
- dels ramavtal och genomförandeavtal som binder samtliga parter som åtagit sig att bidra till finansieringen träffas.
- dels SvK träffar överenskommelse med Övriga Nätägare varigenom deras medverkan i utbyggnaden/ omstruktureringen av stam- och regionnäten säkerställs.

Om avtalet förfaller till följd av att något av villkoren i andra-fjärde strecksatserna ovan inte uppfylls skall SvK till Markägaren erlagga ersättning för samtliga de merkostnader Markägaren haft för planerad, påbörjad eller utförd installation av i punkt 3 ovan nämnd 400 kV kabelförbindelse i jämförelse med planerad 220 kV förbindelse. Merkostnaden beräknas uppgå till ca 70 Mkr enligt kalkyl 2008.

6. Tillträde till ramavtalet samt genomförandeavtalet avseende Markägaren

Parterna gemensamma avsikt är att ingå ramavtal och genomförandeavtal som reglerar de närmare villkoren för projekt Stockholms Ström. Parterna åtar sig vidare att gemensamt och i samförstånd verka för att den fortsatta avtalsprocessen och projektets genomförande i övrigt skall ske så enkelt och okomplicerat som möjligt.

SvK:s åtagande förutsätter dock att SvK tecknat avtal med huvudparten av övriga berörda markägare om bidrag till finansieringen i sådan omfattning att SvK finner det ekonomiskt försvarbart att genomföra de planerade ombyggnaderna i stam- och regionnäten inom ramen för projektet Stockholms Ström.

Markägarens åtagande förutsätter att även huvudparten av övriga berörda kommuner och markägare tecknar avtal om bidrag till finansieringen i en omfattning som bedöms skälig i jämförelse med Markägarens bidrag till projektet.

7. Överlåtelse

För det fall SvK eller delar därav skulle ombildas till aktiebolag eller annan juridisk person skall SvK äga rätt att överlåta sina rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal till den organisation som då skall äga eller förvalta stamnätet för el.

8. Ändringar

Ändringar i eller tillägg till detta avtal skall för att vara bindande vara skriftligen avfattade och undertecknade av båda parter.

9. Tvist

Tvister i anledning av detta avtal, vilka inte kan lösas genom förhandlingar mellan parterna, skall avgöras av svensk domstol med Stockholms tingsrätt som första instans. Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna tagit var sitt.

Stockholm den

Stockholm den

För Affärsverket svenska kraftnät

För Stockholms stad

Bilaga 1 – Stockholms andel av finansieringen av Stockholms Ström

Stockholms stads andel av finansieringen av Stockholms Ström

1 Bakgrund

Nedan redovisas en samhällsekonomisk nuvärdeskalkyl med kalkylräntan 5 % för hela Stockholms Ström.

Anläggningskostnader:	-3 520 Mkr
Lägre nätförluster	222 Mkr
Ökad leveranssäkerhet	979 Mkr
Värdet av frilagd mark	3 724 Mkr
Netto nuvärde	1 405 Mkr

Projekt är sålunda lönsamt samhällsekonomiskt sett. Lägre nätförluster finansieras av nätagarna genom lägre omkostnader. Den ökade leveranssäkerheten finansieras genom nättarifferna. Den återstående finansieringen ($3\,724 - 1\,405 = 2\,319$ Mkr) föreslås ske genom att kommuner och övriga markägare upplåter byggrätter och använder en del av intäkterna till att medfinansiera projektet.

2 Markvärden

Om Stockholms Ström genomföres kommer omkring 150 km kraftledningsgator, företrädesvis 220 kV, att friläggas för andra ändamål. Huvuddelen av marken i ledningsgatorna kommer sannolikt att utnyttjas som grönområden. Genomförda värderingar visar att den mark som kan användas för exploatering har ett betydande värde. Nedanstående tabell sammanfattar, uttryckt som nuvärde med 5 % kalkylränta, Svenska Kraftnäts förslag till respektive markägars andel av finansieringen av Stockholms Ström.

Markägare	Andel av finansieringen Nuvärde Mkr
<u>Kommuner</u>	
Botkyrka	6
Danderyd	57
Huddinge	36
Järfälla	240
Lidingö	62
Nacka	85
Sollentuna	90
Stockholm	966
Sundbyberg	109
Täby	68
<u>Övriga</u>	
Beckomberga förvaltning	26
HSB	55
Järvastaden	337
NCC (Tollare)	57
Privata	69
Vasakronan	57
Totalt	2 319

3 Berörda anläggningar inom Stockholms stad

De ledningar som planeras bli avvecklade kan delas upp i två kategorier:

- **Kraftsystemberoende avvecklingar** kan genomföras först när ersättande anläggningar blivit utbyggda på andra ställen i nätet som en del av omstrukturen. Avvecklingstidpunkten för dessa ledningar styrs sålunda av tidplanen för andra projekt i Stockholms Ström.
- **Oberoende avvecklingar** kräver inga ersättande anläggningar på andra ställen i nätet och omfattar antingen kraftledningar som ersätts med kabel i samma sträckning eller kraftledningar som blir obehövliga. Denna grupp av ledningar kan således avvecklas i stort sett oberoende av andra åtgärder inom ramen för Stockholms Ström.

Följande ledningar, som föreslås avvecklade, berör helt eller delvis Stockholms stad:

Kraftsystemberoende avvecklingar

- 220 kV Beckomberga-Bredäng; hela sträckan (7,6 km)
- 220 kV Hamra-Beckomberga; delsträckan Backlura-Beckomberga (4,6 km)
- Dubbel 220 kV Hagby-Järva; delsträcka förbi Kista (4,0 km)
- 220 kV Skanstull-Högdalen; delsträckan Örby-Högdalen (3,4 km)

Oberoende avvecklingar

- 220 kV Överby-Beckomberga; delsträckan Hägerstalund-Beckomberga (9,4 km)
- 220 kV Järva-Beckomberga; delsträckan Solvalla-Beckomberga (4,5 km)
- Dubbel 220 kV Järva-Värtan och Danderyd-Värtan: delsträckan Ekhagen-Fisksjöäng (3,2 km)
- 220 kV Skanstull-Bredäng; delsträckan Solberga-Bredäng (3,6 km)
- 70 kV Älvsjö-Gullarängen; del av sträckan (4,5 km)

Totalt berörs Stockholms stad således av cirka 45 km avvecklade ledningar.

4 Stockholms stads andel av finansieringen

4.1 Överenskommelsen

Stockholms stad åtar sig att bidra till finansieringen av ombyggnaderna i stam- och regionnäten i Stockholms Ström

- dels genom att betala 700 Mkr kontant (nuvärde) som ersättning för den frilagda marken.
- dels genom att bekosta en kabeltunnel med tillhörande 400 kV kabelförband på sträckan Skanstull-Östberga-Örby.

4.2 Ersättning för frilagd mark

Av beloppet 700 Mkr utgör 400 Mkr ersättning för frilagda byggrätter och skall uppräknas med 5 % per år från värdetidpunkten. Resterande belopp om 300 Mkr utgör ersättning för de övriga mervärden som uppstår genom avvecklingen av kraftledningarna. Detta belopp skall uppräknas med 3 % per år från värdetidpunkten 2008-12-31.

4.2.1 Utbetalningsplan

I nedanstående tabell redovisas en preliminär utbetalningsplan för de fasta belopp Stockholm stad ska erlägga:

Ledning	År	Nuvärde byggrätter Mkr	Nuvärde mervärden Mkr	Utbetalning Mkr
220 kV Överby-Beckomberga	2010	20	30	54
220 kV Järva-Beckomberga	2012	120	80	236
220 kV Hamra-Beckomberga	2012	30	20	59
220 kV Skanstull-Bredäng	2012	0	0	0
70 kV Älvsjö-Gullarängen; kabling på delsträcka	2012	10	5	18
220 kV Järva-Värtan och Danderyd-Värtan	2015	0	20	25
220 kV Örby-Högdalen	2017	0	0	0
220 kV Beckomberga-Bredäng	2018	120	85	310
Dubbel 220 kV Hagby-Järva	2018	100	60	244
Totalt		400	300	946

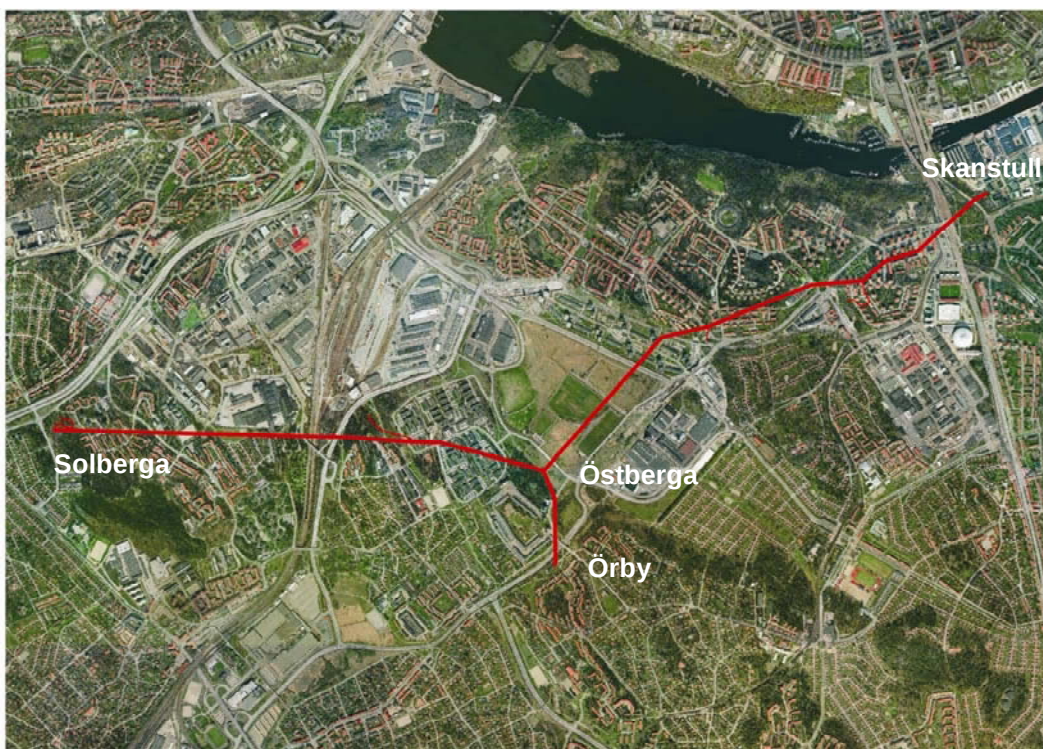
4.3 400 kV förbindelse Skanstull-Östberga-Örby

Stockholms kommunfullmäktige godkände 2005-03-07 ett avtal med Fortum om utbyggnad av en kraftledningstunnel för 220 kV-kablar med sträckningen Skanstull – Östberga-Örby/Solberga som främst syftar till att frilägga mark för bostäder. Av avtalsvillkoren framgår bl a att ”Parterna är överens om att eventuell upplåtelse av utrymme i de nya tunnelarna till utomstående endast får ske efter medgivande från Fortum”. Vidare stadgas att ”Fortum mot ersättning från staden skall ombesörja skötsel och underhåll av de nya tunnelarna”. Parternas avsikt är dock att driftansvaret för tunnelarna skall överföras till staden. Projektet har idag genomförts till ca 50 %. Upphandlingen av Fortums 220 kV-kablar planeras att ske kv 1 år 2009. Tidplanen är att driftsättning ska ske kv 3 år 2011.

Parterna är överens om att Stockholms stad bekostar och installerar en 400 kV kabel-förbindelse med tre kablar per fas i Årstatunneln på sträckan Skanstull-Östberga-Örby. Värdet för Svenska Kraftnät beräknas totalt uppgå till **250 Mkr** fördelade på 125 Mkr för tunneln och 125 Mkr för kabeln. I tunneldelen Skanstull-Östberga sam-förläggs 400 kV kabeln med en 220 kV förbindelse Skanstull-Östberga-Solberga. Tunneldelen Östberga-Örby utnyttjas enbart för 400 kV förbindelsen. Följande an-delar av tunnelsystemet är således knutna till 400 kV kabeln Skanstull-Östberga-Örby:

- 60 % av tunneldelen Skanstull-Östberga
- 100 % av tunneldelen Östberga-Örby

Tunnelsträckningen framgår av nedanstående bild.

Efter färdigställande överlämnas 400 kV kabelförbindelsen Skanstull-Östberga-Örby med full äganderätt till Svenska Kraftnät. Kablarna för 400 kV får utan kostnad utnyttjas av Fortum Distribution AB för 220 kV fram till den tidpunkt då sträckan Skanstull-Örby-Högdalen spänningshöjs från 220 kV till 400 kV.

4.4 Sammanfattning

I nedanstående tabell sammanfattas överenskommelsen om Stockholms stads del i finansieringen av Stockholms Ström:

Sammanställning

Delpost	Nuvärde (Mkr)	Anmärkning
Kontant betalning för frilagd mark	700,0	
Andel i kabeltunnel Skanstull-Östberga-Örby	125,0	
400 kV kabel Skanstull-Örby	125,0	
Totalsumma	950,0	